

Den ständigt viktiga frågan till Kinas regering: Var är den rätta Panchen Lama? - Och därför vill Kina kontrollera tibetanska lamors reinkarnationer

I ett regnigt Stockholm den 25 april samlades Tibetan Community in Sweden med Svenska Tibetkommittén och ett fåtal tappra supportrar för att genomföra en ljusceremoni för den 11:e Panchen Lama Gedhun Choekyi Nyima som fyllde 23 år samma dag. Panchen Lamorna är de näst viktigaste reinkarnerade andliga ledarna i Tibet. På Sergels Torg fladdrade gula, svarta och vita ballonger för att fira Hans Helighets födelsedag, på marken framför kulturhuset stod också skrivet med ljus: "CHINA WHERE IS PANCHEN LAMA?".

TEXT: MIA KÖRLING * FOTO: ZTEFAN BERTHA

DET ÄR DENNA fråga man ställer sig världen över. Gedhun Choekyi fördes nämligen vid sex års ålder bort av den kinesiska regeringen och ingen har sett honom eller fått information om var han befinner sig. Istället har Kina tillsatt en "egen" Panchen Lama och ogiltigförklarat Dalai Lamas tidigare beslut.

Efter den 10:e Panchen Lamas bortgång förstod Kinas regering omedelbart betydelsen av att kontrollera sökandet av reinkarnationen, eftersom det i sin tur skulle leda till att man från kinesiskt håll skulle få kontroll över urvalet och utnämmandet av reinkarnationen av nästa Dalai Lama. För att rättfärdiga sitt handlande menade Kinas regering att utnämmandet av Dalai Lamorna och Panchen Lamorna var ett privilegium som de tidigare kinesiska kejsarna haft och nu tillföll de kinesiska myndigheterna.

Men detta påstående stämmer inte då mönstret sedan långt tillbaka varit att Dalai Lama är den som erkänner Panchen Lama och tvärtom, Panchen Lama är den som utser nästa Dalai Lama. Det är också självklart därför som den kinesiska regeringen har ett så stort intresse av att kontrollera Panchen Lamas reinkarnation. Det här speciella förhållandet mellan Dalai Lama och Panchen Lama kallas "sol och måne", enligt vilket de två religiösa figurerna växlar mellan att vara student och lärare till varandra.

Även fast den kinesiska regeringen hade varit tydlig med att Dalai Lama inte fick vara inblandad i sökandet efter den 11:e Panchen Lama lyckades Chandrel Rinpoche från Tashi Lunpo-klostret ha kontakt med den tibetanska religiösa ledaren i exil. Han lyckades skicka ett meddelande till Dalai Lama som innehöll flera olika kandidater

Manifestation för Panchen Lama på Sergels Torg.

och speciellt den som han menade kvalificerade sig bäst, Gedun Choekyi Nyima. Den 14 maj 1995, gick Dalai Lama ut officiellt med att den nye Panchen Lama hade blivit utsedd. Tre dagar senare fördes Chadrel Rinpoche och ca 30 personer från Panchen Lamas sökkommitté bort av kinesisk polis för att fängslas och misshandlas brutalt. Chadrel Rinpoche dömdes sedan till sex års fängelse för att ha läckt information och "splittrat landet".

För att hantera liknande problem med "separatism" som den kinesiska regeringen kallar det, har ett flertal institutioner införts i Tibet av det kinesiska styret. Dessa är avsedda att hantera tibetansk buddhism och separera den från tibetansk nationell identitet. Bland de mest allvarliga är att man från 2007 kräver att den ateistiska kinesiska regeringen måste godkänna valet av reinkarnerade lamor för att de ska

erkännas som legitima. Detta är ett oacceptabelt övertramp på den religionsfrihet som ska garanteras av den kinesiska staten. I november 2011 tillkännagavs dessutom att representanter från kommunistpartiet skulle vara permanent stationerade i alla tibetanska kloster. Båda dessa föreskrifter måste ses som upptrappningar av den kinesiska regeringens strävan att kontrollera och förtrycka tibetansk buddhism. *

En längre rapport om det pågående kulturella folkmordet i Tibet finns på International Campaign for Tibets hemsida: www.savetibet.org/resource-center/ict-publications/reports/60-years-chinese-misrule

Vill du stödja kampanjen för Panchen Lama, gå in på följande hemsida: www.freepanchenlama.org/